

Groep A1:**Onderwerp: Esthetische anatomie****Cijfer voor de presentatie: 9**

Jullie presentatie was heel goed. Het praatje was goed gestructureerd, en jullie hebben op een heldere manier een antwoord op de onderzoeksvraag weten te geven. Ook het presenteren zelf verliep soepel en was goed te volgen. Als de informatie van dinsdag ook zo helder in de eindopdracht wordt geïntegreerd, dan wordt het een heel mooie digitale tentoonstelling.

Wel wilden we nog de volgende aandachtspuntjes meegeven: de biografische informatie over Ruysch en Von Hagens was, hoewel jullie er later wel op voortbouwden, erg uitgebreid. Let er bij volgende presentaties (bv. pre-these en these in vwo6) op dat je de beschikbare tijd optimaal gebruikt. Ook was het misschien handig geweest om het werk van Von Hagens (Körperwelten) nog wat beter in te leiden. Je bent zelf inmiddels volledig ingelezen in het onderwerp, maar het publiek weet misschien helemaal van niets.

We vinden dat jullie goed hebben geanalyseerd dat het onderscheid tussen 'kunst' en 'wetenschap' in de Vroegmoderne periode best complex was. Ook de doelen van Von Hagens kwamen bijzonder goed naar voren. We kijken dan ook uit naar het resultaat van de eindopdracht.

Groep A2:**Onderwerp: Humorenleer****Cijfer voor de presentatie: 8+**

Jullie presentatie verliep goed, was gestructureerd met vraagstelling en conclusie en was goed te volgen. Probeer wel in het vervolg minder voor te lezen, zo voorkom je ook dat het af en toe kan verworden tot een te snelle opsomming of verhaal waardoor je publiek, als zij niet zo goed in het onderwerp zitten als jullie, kan kwijtraken. Ook kan, zoals we toen al zeiden, een afbeelding soms heel veel duidelijk maken, zoals in jullie geval van de 'vier elementen' (bijvoorbeeld

http://images.google.com/imgres?imgurl=http://www.princeton.edu/~hos/mike/texts/descartes/world/elements.jpg&imgrefurl=http://www.princeton.edu/~hos/mike/texts/descartes/world/notes.htm&usq=__OCUld5Gq7Dd8c0EwxGeF7M5pZ8k=&h=570&w=625&sz=20&hl=en&start=13&um=1&tbnid=vy6DF7hfsGk1DM:&tbnh=124&tbnw=136&prev=/images%3Fq%3D4%2Belements%2Bsite:.edu%26hl%3Den%26client%3Dopera%26rls%3Den%26sa%3DG%26um%3D1) en bijbehorende humoren.

Het verhaal zelf was trouwens goed opgebouwd. het voorbeeld van een behandelwijze in de middeleeuwen en het verschil in medische apparatuur toen en nu, bracht goed naar voren hoe men dacht in dat wereldbeeld waar werd gewerkt vanuit de humorenleer. De onderzoeksvraag (hoe werkte humorenleer in de Middeleeuwen) is dus goed beantwoord.

Een eventuele vergelijking met de moderne tijd kan denken we wel duidelijker als je het meer uitzet tegenover de moderne medische diagnostiek/behandelwijze zoals die in de 19^e eeuw is opgekomen in plaats van signatuurleer en woorden die in de taal zijn blijven hangen.

Maar aangezien jullie dinsdag al vertelden dat jullie nog veel meer informatie hebben die niet in de presentatie aan bod kwam nemen we aan dat dat wel goedkomt in de eindopdracht. We zijn dan ook zeer benieuwd.

Groep A3:**Onderwerp: Communicatie in de 19e eeuw****Cijfer voor de presentatie: 9**

We hebben jullie na afloop van de presentatie al feedback gegeven, maar hier volgt die nog eens per mail. We hebben weinig aan te merken op de presentatie. Het was mooi vorm gegeven en het presenteren ging helder en spontaan en was erg duidelijk.

Tijdens de presentatie kwam het historisch kader erg goed naar voren. Zoals we al hadden gezegd is het erg lastig om de gevolgen van verwoven thema's als de industriële revolutie, urbanisatie, etc. kort onder woorden te brengen om zo de context te schetsen van je onderzoek. Hierin zijn jullie goed geslaagd. Ook hebben jullie door selectief maar wel uitgebreid voorbeelden te geven van de ontwikkeling in van communicatie in de 19e eeuw toch een goede indruk geschetst zonder dat het een opsomming werd waar je je dan vaak weinig van kan voorstellen.

Enige punt, misschien, was dat de inleiding van de presentatie al veel context (de veranderende maatschappij) behandelde, terwijl het laatste stuk over 'globalisering' relatief kort was. We hebben gesuggereerd om in de eindopdracht een stuk van die inleiding naar het laatste stuk over te hevelen. Maar jullie gaven aan dat jullie daar al ideeën over hadden - dus dat lijkt ons wel goed te komen. We zijn erg benieuwd naar het eindresultaat.

Groep A4:**Onderwerp: Thermometer en Barometer****Cijfer voor de presentatie: 8-**

Hierbij een korte feedback op de presentatie van afgelopen dinsdag. Uit de voorlopige versie van jullie eindopdracht blijkt dat jullie heel veel onderzoek hebben verricht naar de thermometer en barometer. We vermoeden dat het een mooie tentoonstelling gaat worden. Echter, de hier volgende feedback gaat specifiek over jullie presentatie.

Het praatje was helder en goed te volgen. Het 'showen' van de wikipagina's was niet nodig geweest maar deed niet af aan de rest van de presentatie. Jullie hebben goed naar voren gebracht hoe de thermometer en barometer de tijd heen zijn geëvolueerd. Toch hadden we graag nog gehoord hoe het precies zat met de 'geboorte' van deze instrumenten als specifiek meteorologisch instrument (dus: echt wetenschappelijk gebruik), hoe deze instrumenten aanvankelijk slechts een experimenteel verschijnsel waren, en wanneer de thermometer van de barometer is afgesplitst. Wat betreft dat laatste, zoals jullie al opmerkten waren het veelal dezelfde onderzoekers die hebben gewerkt aan beide instrumenten; de barometer en thermometer zijn dan ook in eerste instantie niet los van elkaar te zien.

De indruk is dus dat jullie al het historische materiaal over deze instrumenten grondig hebben onderzocht, maar dat het afrondingsproces van vergelijken en concluderen ('wat is er nu globaal veranderd aan deze instrumenten?' ->gebruik, status als meetinstrument, etc.) bij de presentatie nog niet helemaal klaar was. Kunnen jullie dit bij de tentoonstelling nog kort aan bod laten komen?

Een laatste tip voor het presenteren voor bijvoorbeeld bij de pre-these in het voorjaar of de these in vwo6 is het effectiever gebruiken van de afbeeldingen die je hebt toegevoegd in je presentatie. In dit geval om bij het behandelen van de verschillende barometers de bijgevoegde afbeeldingen te gebruiken en uit te leggen zodat ze ook voor het publiek duidelijk worden.

Veel succes bij het afronden van de eindopdracht.

Groep A5:**Onderwerp: Galileo en de kerk****Cijfer voor de presentatie: 9-**

De presentatie was helder, goed geformuleerd en met een goede structuur. De gebruikte powerpoint-slides waren prachtig. Ook het presenteren zelf verliep soepel en was erg duidelijk.

Een kleine aantekening is dat je bij het houden van een presentatie rekening moet houden met je publiek en hun voorkennis, dit publiek had in de weken voorafgaand al veel onderwerpen behandeld die jullie ook hebben verteld. En dan is het dus jammer als je veel van je beperkte tijd van je presentatie besteedt aan een inleiding over kennis die je in dit geval kan vooronderstellen. Je hebt dan minder tijd over voor het 'echte werk' zagezegd.

De uitleg over Plato en Aristoteles in de Middeleeuwen was echter een mooie aanvulling. Verder was het precies de bedoeling om uit te wijden over de botsende wereldbeelden van de Kerk en Galileo.

Hopelijk is deze informatie nog nuttig bij het verder afmaken en invullen van de eindopdracht. Wat we nu gezien hebben ziet het er erg veelbelovend uit.

Groep A6:**Onderwerp: Elektriciteit in de achttiende eeuw****Cijfer voor de presentatie: 7**

Jullie presentatie had enkele sterke punten, maar ook een paar minder goede punten.

Het was leuk om te zien dat jullie de Verlichting en de 'physique amusante' zo goed hebben behandeld. Dit zijn cruciale kenmerken voor deze periode, en ze komen goed naar voren in jullie antwoord op de onderzoeksvraag. Ook werd er goed duidelijk gemaakt dat natuurkundige verschijnselen niet altijd 'wetenschappelijk' hoeven te zijn. Tot slot verliep de presentatie soepel, en hebben jullie de materie op een leuke en heldere manier gepresenteerd.

Zoals het hoort hebben jullie ook de ontwikkelingen in de 18de eeuw meer in detail besproken. Daar kwamen echter een paar zaken en personen voorbij die wij er niet meteen bij hadden verwacht. Ook was niet steeds duidelijk wat de consequenties waren van een bepaalde gebeurtenis/ontdekking voor het verdere verloop van jullie overzicht. Het leek erop dat jullie deze informatie nog niet volledig hadden verwerkt. Letten jullie hier nog op voor het afwerken van de tentoonstelling? (NB: misschien is de indeling in 10 decennia daar ook niet zo handig. Probeer je energie niet daarin te stoppen, maar eerder in het beschrijven van oorzaken en gevolgen en de ontwikkeling zelf). Ook is het van belang dat de onderzoeksvraag goed beantwoord wordt. Wat is nu die ontwikkeling, wat is 'elektriciteit' aan het begin van die eeuw, hoe werd er naar gekeken, en tot wat is het geworden?

Kortom, de presentatie miste de nodige samenhang – het verhaal wat jullie willen vertellen lijkt nog niet af. Maar het was wel positief dat jullie desondanks de context goed naar voren hebben weten te brengen.

Groep A7:**Onderwerp: Lichttheorieën door de eeuwen heen****Cijfer voor de presentatie: 7**

Beste

Het presenteren van jullie onderzoek verliep soepel. De onderwerpen werden helder en rustig besproken en waren goed te volgen. Daarbij hebben jullie mooi gebruik gemaakt van de mogelijkheid om met powerpoint en plaatjes ideeën over te brengen en inzichtelijk te maken.

Volgens jullie onderzoeksvraag zouden jullie lichttheorieën uit de 17de eeuw, en ook de QED, met elkaar gaan vergelijken. Dat is geen eenvoudige klus, want daarvoor moesten jullie al die theorieën eerst doorgronden om vervolgens vergelijkingen en conclusies te maken.

Jullie presentatie gaf er blijk van dat jullie de belangrijkste aspecten van de verschillende theorieën hebben bestudeerd en samengevat. Hierin hebben jullie bepaalde concepten uitgelicht, en biografieën verschaft van de betreffende personen. Dit is een goede manier om je verhaal af te bakenen, en niet te verzanden in alles wat bij zo'n lichttheorie komt kijken. Toch misten we enigszins de samenhang tussen de verschillende onderdelen: de biografieën in relatie tot de theorieën, en de theorieën onderling. Er kwam niet duidelijk één verhaal naar voren, de presentatie leek veeleer uit verschillende praatjes te bestaan.

Nu is dit zeker een bestaand risico bij het onderwerp dat jullie gekozen hebben. Maar de noodzaak om samenhang te creëren is jullie ook enkele keren meegedeeld. Bij de presentatie kregen we de indruk dat jullie het echte researchwerk goed hebben afgerond, maar dat het proces van vergelijken en concluderen nog aan de gang is. Vandaar de tip voor het afronden van de tentoonstelling: probeer vast te houden aan de indeling die jullie nu hebben (die voor een goede afbakening zorgt), maar probeer nog specifiek de verschillen te benoemen (bv. verschil in achtergrond, inhoud, receptie, etc.), en echt te vergelijken om zo tot een lijn te komen die de onderzoeksvraag die jullie hebben beantwoordt. Dit geldt ook voor de pagina's over QED, want die theorie komt ietwat uit het niets opraven, zonder link met de theorieën die jullie eerder besproken hebben.

Groep A8:**Onderwerp: Het Astrolabium****Cijfer voor de presentatie: 7**

Jullie zitten met het probleem dat één van jullie groepsleden onverwachts is uitgevallen en jullie in tegenstelling tot de anderen niet met z'n drieën of vieren werken maar slechts met z'n tweeën. Hiermee houden we natuurlijk rekening bij de beoordeling.

De presentatie was duidelijk nog niet helemaal af, maar het presenteren (spreken) zelf verliep spontaan en ontspannen. We hebben er dan ook vertrouwen in dat als jullie een vollediger verhaal met powerpoint hadden het helemaal was goed gekomen. Jullie hebben wellicht zelf ook al gemerkt dat juist een paar slides over de opbouw en werking van de astrolabe zeer verhelderend had kunnen zijn, zodat je niet op het bord hoeft te improviseren. Wel is (en was) het ons al duidelijk dat jullie de astrolabe goed hebben doorgrond en de werking in de vingers hebben.

Hopelijk zien jullie nog de mogelijkheid om de verdere invulling van eindopdracht, metingen of meer over de achtergrond, nog te verwerken in de eindopdracht, zodat er ook een onderzoeksvraag beantwoord wordt. Aarzel om hierover nog contact op te nemen. Mocht het niet op tijd af komen dan is het een optie om met Ton van der Valk te overleggen of jullie, omdat jullie nog maar met z'n tweeën zijn wellicht langer de tijd kunnen krijgen.

Groep B1:**Onderwerp: Tijdsbepaling met een Astrolabe****Cijfer voor de presentatie: 8,5**

Hier volgt een korte feedback over jullie presentatie. Om de metingen die jullie hebben verricht goed over te brengen, moesten jullie de werking van de astrolabe uit de doeken doen - en dat is geen eenvoudige opgave. Toch vinden we dat jullie hier bijzonder goed in zijn geslaagd.

Dat komt door de presentatie zelf: die was goed gestructureerd en helder. Jullie hebben handig gebruik gemaakt van powerpoint, want de slides over de astrolabe zorgden ervoor dat de klas ook goed kon volgen hoe het instrument werkt. Ook jullie zelfgebouwde astrolabe heeft daar aan bijgedragen.

Jullie antwoord op de onderzoeksvraag was ook erg goed: we waren erg benieuwd naar jullie metingen, en de presentatie daarvan zat goed in de structuur van jullie praatje verwerkt. Enig puntje hierbij is dat erg snel door de metingen werd gegaan - het was goed geweest om hier iets langer bij stil te staan, deze te bespreken, en de iedereen de kans te geven goed naar de resultaten te kijken. Dat was overigens ook makkelijker geweest als die beter leesbaar waren op de slide (nu waren ze erg klein afgebeeld).

We zijn erg benieuwd naar het eindresultaat van de tentoonstelling. Geef hierin jullie metingen de aandacht die het verdient.

Groep B2:**Onderwerp: De Microscopen van Antoni van Leeuwenhoek****Cijfer voor de presentatie: 9**

Jullie presentatie over het gebruik van de microscopen van Van Leeuwenhoek was uitstekend. Rustig verteld en ontspannen maar ook enthousiast. Ook was de presentatie goed opgebouwd, en de powerpoint slides waren prima.

Ook het 'gebruik van het publiek' ging goed. Het anderen een dergelijke microscoop laten uitproberen om te kijken hoe zij dat zouden ervaren verliep goed. De presentatie was wat lang, maar dat was te verwachten, immers dat hoorde ook meer bij jullie onderzoeksoopdracht, maar was goed omlijnd. De structuur, de onderzoeksvraag en de conclusie kwamen allemaal ook goed aan bod.

Veel succes met het afmaken van de eindopdracht. Hopelijk lukt het ook om jullie eigen tekeningen naast die van Van Leeuwenhoek af te beelden. Immers, de tentoonstelling heeft geen microscopen, en geen publiek die er door heen kan kijken. Dat gedeelte moet dan meer een experimenteel verslag worden. Maar we hebben er alle vertrouwen in dat dat wel goed komt. Veel succes.

Groep B3:**Onderwerp: De Astrolabe****Cijfer voor de presentatie: 8,5**

Jullie hadden bij jullie presentatie niet alleen met de moeilijkheid te kampen dat de werking van de astrolabe lastig over te brengen is - bovendien moesten jullie dit doen zonder een identiek verhaal te brengen als het groepje dat jullie voorafging. We vinden dat jullie dat op een heel elegante manier hebben opgelost. De presentatie was erg leerzaam, want jullie brachten precies de extra achtergrondinformatie bij de punten die eerder die middag beknopter aan bod waren gekomen. Jullie hebben heel goed overgebracht hoe de bewaarde astrolabes historische documenten zijn van de vroegere sterrenkundige praktijk.

De presentatie verliep ook heel soepel, jullie hebben het verhaal helder en gestructureerd verteld, en goed gebruik gemaakt van de mogelijkheden van powerpoint.

We hopen dat jullie nog een meting kunnen doen met de astrolabe. Dat zou het verhaal volledig af maken. Desondanks ziet jullie tentoonstelling er nu al erg goed en compleet uit: we zijn benieuwd naar het resultaat, en als we jullie waren zouden we er geen te rigoureuze wijzigingen meer in doorvoeren.

Groep B4:**Onderwerp: Galileo Galilei en zijn waarnemingen****Cijfer voor de presentatie: 6,5**

Hierbij een korte feedback over jullie presentatie van afgelopen dinsdag. We hopen dat jullie deze aantekeningen ook kunnen gebruiken bij de toekomstige presentaties van de pre-these en these in vwo6.

De belangrijkste tip is om nooit meer een dergelijke kleurenschakering in powerpoint te gebruiken. Hij was namelijk zeer slecht te lezen. Ook is het tonen van pagina's uit een boek niet bruikbaar tijdens een presentatie, dit omdat het vanuit de zaal niet te zien is. In dit geval was dat ook niet nodig, de getoonde afbeeldingen van Sidereus Nuncius staan op de website van het vak en hadden makkelijk in een slide kunnen worden opgenomen. Een andere optie is het uitdelen van kopieën van de betreffende pagina's.

Zoals jullie al hadden aangegeven is het jullie nog niet gelukt om daadwerkelijk de telescoop te gebruiken en zo zelf Galileo's waarnemingen te zien. Dit maakte het houden van de presentatie natuurlijk een stuk lastiger. Zoals eerder aangegeven was het dan van belang dat, ook al heb je nog geen waarnemingen gedaan, om dan wel de achtergrond van zijn waarnemingen, het gebruik van de telescoop en het belang van de waarnemingen te belichten. Echter, dit is ons inzien niet volledig van de grond gekomen.

Er zaten tamelijk wat onaccuraatheden in de presentatie, zoals bijvoorbeeld over de uitvinding van de telescoop of de stelling dat Galileo totaal geen idee zou hebben waar hij in de hemel zou moeten kijken. Jullie stapten bij die laatste aanname heen over 2000 jaar sterrenkunde, het bestaan van hemelkaarten, en alle zeer nauwkeurige waarnemingen van Galileo's voorgangers, zoals die ook tijdens het hoorcollege aan bod zijn gekomen.

We hopen dat jullie nog kans zien in om onderwerpen als het belang van zijn waarnemingen, wat deze in die tijd uniek maakte, en de reacties hierop etc. nog te verwerken in de eindopdracht. Mocht het immers daadwerkelijk niet meer lukken om zelf met de telescoop naar de hemel te kunnen kijken dan zul je 'Galileo en zijn waarnemingen' vanuit de context moeten behandelen.

We beseffen dat dit wellicht nog wel een karwei is. Mocht je nog vragen hebben neem dan gerust met ons contact op. Heel veel succes met de verdere afronding.

Groep B5:

Onderwerp: Is Huygens een Homo Universalis?

Cijfer voor de presentatie: 8,5

Hierbij de feedback over jullie presentatie van afgelopen dinsdag. De presentatie liep lekker, en de slides waren prima. Ook was de structuur van de presentatie goed, met een duidelijke vraagstelling, een argumentatie en dan de conclusie. Als het ook bij de eindopdracht zo naar voren komt dan wordt het een mooie tentoonstelling.

Wel waren sommigen onderdelen van de presentatie erg uitgebreid. Dit was op zich prima, de informatie, zoals bijvoorbeeld die van de familieleden van Huygens, was immers van belang bij het kijken naar of hij een Homo Universalis was. Echter let er bij zulke verhalen op dat het publiek dan niet de draad kwijt raakt. Het puntsgewijs afwerken van jullie criteria eerder in de presentatie is bijvoorbeeld waar het voor het publiek zeer duidelijk was. Ook zou je, gezien de tijd die je hebt, de biografie korter kunnen houden, maar dan meer toegespitst op de onderdelen die je voor je vraagstelling nodig hebt.

De vraag of iemand überhaupt wel kan voldoen aan de door jullie opgestelde criteria van het zijn van een Homo Universalis is erg interessant maar doet niet terzake wat betreft de opbouw en uitvoer van jullie onderzoek. Jullie vraagstelling bevat jullie definitie van een Homo Universalis en daar hebben jullie op de volledig juiste wijze Huygens wetenschappelijk aan getoetst.

Oftewel, de structuur, het verhaal, de argumentatie was in orde. Alleen had het iets compacter gekund. Dit probleem speelt natuurlijk niet bij de tentoonstelling, daar kan alle extra informatie naar subpagina's zodat de lezer de rode draad volgt en wat betreft sommige dingen kan doorklikken naar meer informatie. Mochten jullie bij het maken van de wikipagina's over het maken van zulke pagina's nog vragen hebben neem dan gerust contact op. Veel succes met het afmaken, we zijn erg benieuwd.

Groep B6:

Onderwerp: Oorlog van de Stromen

Cijfer voor de presentatie: 8-

Beste

Toen jullie dinsdag met de presentatie begonnen, waren we benieuwd in welke mate jullie ook een historisch onderzoek naar de achtergrond van Tesla hadden verricht. Maar daar zijn we nu wel in gerustgesteld: jullie hebben het verhaal van de 'oorlog der stromen' op een boeiende en goed afgebakende manier weten over te brengen.

De presentatie was een goede balans van geschiedenis, natuurkundige verdieping en demonstratie. Op die manier hebben jullie de essentie van het onderwerp weten te presenteren zonder in het verhaal te verdwalen. De demonstratie was spectaculair. Jammer dat jullie de afstandswerking van de Teslazuil (en daarmee de link met jullie historisch verhaal) met het gloeilampje niet konden tonen, maar we zijn ervan overtuigd dat op een later tijdstip nog goed komt. Gezien jullie ambitieuze plan is het ook niet zo gek dat we daarvoor moeten wachten tot een later natuurkundecollege.

In de presentatie hebben jullie goed gebruik gemaakt van animaties en film, binnen een goed opgestelde powerpoint. Presenteren en je publiek boeien is een kunst - en jullie hebben er blijk van gegeven dat jullie dit ook als een uitdaging zagen.

Maar daar wilden we wel een kritische noot bij plaatsen. Ondanks jullie enthousiasme, kwam de presentatie wat nonchalant over. Door jullie erg vlotte manier van presenteren is er volgens ons een stuk van de inhoud verloren gegaan. Anekdoten maken een verhaal levendig, maar bij jullie lag het zwaartepunt teveel bij deze anekdoten in plaats van de achtergrond en de ontwikkelingen. Het was waarschijnlijk verstandig geweest om toch nog wat meer aan de 'klassieke' structuur van een presentatie (inleiding, vraagstelling, onderzoek, conclusie) vastgehouden te hebben.

(overigens, laat deze kritiek jullie niet demotiveren om in de toekomst nog meer originele presentaties te houden, maar hou in de gaten dat de inhoud ook overeind blijft).

NB: Zoals bij het laatste college afgesproken zullen we aanstaande dinsdag alvast naar jullie tentoonstelling kijken, maar hebben jullie nog tot vrijdag de tijd om er experimentele conclusies over de Tesla-zuil in te verwerken.

Groep B7:

Onderwerp: Het verhaal achter onweer

Cijfer voor de presentatie: 7

Helaas stonden jullie voor de opgave als allerlaatste een presentatie te moeten houden tijdens een sessie die al behoorlijk was uitgelopen en het publiek eigenlijk liever naar huis wilde gaan. Toch denken we dat het jullie in die omstandigheden goed gelukt is om volwaardige presentatie te geven. De toon van de presentatie was ontspannen en er werd rustig en helder verteld. Wel nog even een punt van aandacht, of tip voor de volgende keer, als je met z'n drieën voor een groep staat en iemand anders is aan het woord, ga dan niet uitgebreid met de bordewisser zitten spelen (Dico), je staat er als groep, het is jullie project en je staat er gezamenlijk achter, dus zorg dat ook als je zelf even niets hoeft te doen je er presentabel bij blijft.

Wat betreft de inhoud, en we kunnen helaas nog niet op de website zien hoe jullie hier mee verder zijn gegaan, is het denken we belangrijk zorg te dragen voor een goede koppeling van de verschillende tijdsvakken die jullie behandelen. Waarom heb je hiervoor gekozen? En wat is de grote lijn die je wilt neerzetten (de onderzoeksvraag en conclusie). Geef bijvoorbeeld een korte samenvatting van de verschillende theorieën door de tijd heen en kies er degene uit die je nader hebt onderzocht, als voorbeeld bij je 'lijn', en dan evt. ook met de hedendaagse theorie van onweer. Mocht je de hedendaagse theorie als vergelijking willen behandelen, zorg dan voor een gedegen uitleg, dit is overigens ook interessant, want er bestaan veel misverstanden over wat bliksem nu eigenlijk is, ook nu nog.

De opsomming uit de Oudheid was uitgebreid, en zeker ook nuttig bij de eindopdracht, maar kostte veel tijd van jullie presentatie, en voegde in die zin te weinig toe aan de presentatie omdat de lijst nooit volledig kan zijn, maar ook niet omdat er niet werd uitgelegd waarom de genoemde voorbeelden er zo over dachten. Een selectie werkt dan waarschijnlijk beter. Ook zul je in je overzicht tijdens een dergelijke presentatie, en ook al selecteer je hem zelf niet uit, maar hij is dan ook al uitgebreid behandeld, toch Descartes kort moeten aanstippen. Dit is eenvoudig, want het publiek (de klas) was immers met hem en zijn theorieën bekend. En wat wilde Benjamin Franklin nu eigenlijk precies met zijn bliksem-experiment (historische achtergrond)?

Dus als je de lijn hebt opgesteld, en de geleerden die je nu al hebt uitgekozen, of een deel ervan, als selectie gebruikt om je verhaal te ondersteunen dan moet het mogelijk zijn een goede lijn te vinden van de globale ontwikkeling van het concept onweer door de eeuwen heen. We hopen dat jullie hier in slagen bij de eindtentoonstelling, maar het moet met wat brainstormen wel lukken.

Heel veel succes met de verdere afronding.

Groep B8:

Onderwerp: De preparaten van Frederik Ruysch

Cijfer voor de presentatie: Rana en Zeb 8, Rolf 6,5

Beste . Jullie presentatie was erg interessant. Jullie hebben verschillende aspecten van Ruysch' preparaten behandeld en die tezamen gecombineerd tot een presentatie. Het gebruik van powerpoint om afbeeldingen van preparaten uit te leggen maakte het ook tastbaar. We denken wel dat de structuur van het praatje beter had gekund, wellicht door explicieter in te gaan op een onderzoeksvraag en de drie onderdelen van de presentatie daar aan te koppelen om zo iets kunnen concluderen. Nu bleef aan het eind van de presentatie in het midden wat je nu eigenlijk had willen zeggen.

Wat betreft de betreffende onderdelen, de preparaten van Ruysch zijn goed uitgelegd, de vergelijking met Albinus was erg interessant. Ook het uitleggen hoe het prepareren toen en nu in zijn werk ging was boeiend, voegde binnen het verhaal goede dingen toe en is rustig en duidelijk behandeld.

Alleen het laatste gedeelte liep minder lekker. Het is ons ook niet duidelijk of jullie je stukken wel vooraf wel voldoende met elkaar hadden afgestemd. Presenteren is niet hetzelfde als voorlezen, vooral niet als het stuk is opgezet in 'schrijftaal'. Niet alleen verlies je zo de dynamiek van je presentatie, je raakt ook het contact kwijt met je publiek. Iets wat dinsdag duidelijk gebeurde. De thematiek van dat gedeelte was interessant, maar is op deze wijze niet overgekomen, ook niet omdat het in deze vorm niet was te 'linken' aan de vorige gedeeltes en de presentatie daarna eindigde zonder conclusie dan wel samenvatting.

Omdat de presentatie-technieken dermate verschilden binnen de groep hebben we besloten jullie verschillende cijfers te geven. Rolf, we hopen dat je voor je volgende presentatie wat aan deze feedback hebt, het is namelijk jammer als je zelf onderzoek doet je dit niet goed weet over te brengen.

We raden jullie aan om voor de eindtentoonstelling alsnog te proberen een rode draad te maken, met een duidelijke vraagstelling, benadering en conclusie. En dan hierin de afzonderlijke thema's te verwerken. Maar we denken, gezien het voorwerk wat jullie al hebben gedaan, dat dit wel moet lukken. Veel succes met de verdere afwerking.

p.s. Wellicht overbodig, maar het moge duidelijk zijn dat knippen en plakken zonder expliciete bronvermelding niet is toegestaan. De inhoud van de eindopdracht moet eigen werk zijn waarbij citaten en verwijzingen naar externe bronnen is toegestaan, en zelfs noodzakelijk is. Maar probeer dit in het achterhoofd te houden wanneer jullie de laatste hand leggen aan je pagina's.